

4. Uzenáři nejsou oprávněni porážeti dobytek a prodávati částí při živnosti uzenářské nespotřebovaných (obchod. a živn. komora v Praze) ovšem jsou ale oprávněni porážeti vepře (obch. a živn. komora v Bolzanu).

5. Čo se týče oprávnění obchodníků uzenářským zbožím, jest nepochybné, že majitel živnostenského listu jest oprávněn obchodovati pouze uzenářským zbožím, nikterak však syrovým (nevyuzeným) masem, byť by to bylo i vepřové maso (obch. a živn. komora v Černovicích).

6. Stran otázky, jsou-li oprávnění uzenáři míti vlastní jídelny a uzenářské zboží prodávati hostům nevymohše si prve koncese k prodávání jídel, vyslovila se obch. a živn. komora v Plzni v ten smysl, že jest to dlouholetý nezávadný zvyk, že u uzenáře koupené zboží pojídá se též v jeho obchodní místnosti. Proto mají uzenáři odedávna ve svém obchodě připravené stoly, a tam, kde potřebí jest většího pohodlí, zřizují vedle krámů svých i jídelny; tímto větším pohodlím nebylo však v podstatě nic změněno, pokud se omezují uzenáři jen na prodej uzenářského zboží. Toto zařízení, sloužící jen zájmům obecnstva samého, z něhož nemají uzenáři žádného zisku, ježto z upotřebení jídelny zpravidla neberou žádného poplatku, nemůže býti považováno za zvláštní hostinskou živnost, ježto zde není žádných ohledů ve smyslu § 24 řádu živn., jako tomu bývá při živnosti hostinské a výčepnické. Rovněž tak vyslovily se obchodní a živnostenské komory v Budějovicích a v Brně, které zvláštní důraz kladou na to, že v tomto směru musí se bráti ohled na konsumenty a na lacinou stravu, jakouž v jídelnách uzenářských dostati lze; naproti tomu neměl by se povolití prodej nápojů v obchodech uzenářských, leda že získá si dotyčný uzenář koncesi ku výčepu takovýchto nápojů, ježto by přece jinak překročen byl objem živnostenského práva uzenářů, a není v této případnosti nutným hájiti zájmů obecnstva. Vídeňská obchodní a živnostenská komora vyslovila se však proti těmto jídelnám, odůvodňujíc své dobrozdání tím, že ve Vídni a v Dolních Rakousích tento obyčej se neujal, že takového prodávárny zavdávají příležitost ku vzrůstání se neoprávněné konkurence a že u uzenářů nebo prodavačů uzenářského zboží na obvyklý prodej uzenářského zboží v jídelnách oddělených od obchodních místností nebo v obchodních místnostech pro sedící nebo stojící hosty, jimž podává se koupené uzenářské zboží po hostinsku na talířích s příborem, ve smyslu § 16 lit. b řádu živn. má se hleděti jako na prodej jídel, k němuž jest potřebí zvláštní koncese.

Živnost vetešnická a obchod starožitnostmi.

I. Pojem.

Živnost vetešnická zahrnuje v sobě koupi a prodej upotřebených předmětů (zboží) všeho druhu, vyjímaje ony předměty, jimiž lze vésti obchod jen na základě zvláštní koncese. Přináleží tudíž vetešníkům v mezích právě vytčených také právo obchodovati předměty (zbožím), které jsou opotřebované nebo staré a zároveň mají cenu zvláštní obliby, nebo cenu uměleckou nebo historickou a pod označením »obchod starožitnostmi« obvyklé jsou. Obchod starožitnostmi spočívá však v koupi a prodeji starých předmětů a takových, jejichž výroba nespadá do přítomnosti a které svojí historickou, uměleckou hodnotou nebo cenou zvláštní obliby hledány jsou, avšak podobně — jako při živnosti vetešnické —

vyňaty jsou ony předměty, jichž obchod podmíněn jest zvláštní koncessí (min. výn. ze dne 6. července 1886 č. 112 ř. z.).

II. Živnost vetešnická náleží ke koncessovaným živnostem (§ 15 ad 12 řádu živn.) a podléhá policejní kontrole a povinností její jest vésti knihy (§ 54 řádu živn. 6).

1. Spůsob vedení knih. Každý majitel živnosti vetešnické jest povinen zanést tyto obchody do své obchodní knihy: koupi a prodej všeho zboží zlatého a stříbrného, předmětů klenotnických, věcí uměleckých a starožitností, pak zbraní, pokud vůbec těmito smí se obchod vésti, a sice vzhledem k těmto všem kategoriím předmětů nehledě na výši kupní ceny; dále koupi a prodej ostatních předmětů pokud jejich cena (kupní) převyšuje obnos 5 zl. Obchodní kniha má býti celá čísly stránek opatřena; jedna niť má všemi listy býti protažena a konce nitě od živnostenského úřadu úřední pečeti opatřeny. Obchodní kniha musí býti od živnostenského úřadu úředně osvědčena (vidována) a má obsahovati: běžné číslo, předmět, den koupě, udané jméno, stav a bydliště prodávatele s poznámkou, zda prodávatel majiteli živnosti osobně znám jest, dále pak kupní cenu, den prodeje, prodejní cenu a rubriku pro poznámku. Obchodní kniha má stále býti v řádném stavu chována; zvláště nesmí býti tam radirováno ani zápisy do knih učiněné porušeny, aby jich nebylo lze přečísti. Majitel živnosti má došlé úřední zprávy o ztracených nebo majiteli bezprávně odcizených předmětech dle posloupnosti časové spořádati a uschovati a kontrolujícím úředním orgánům na požádání předložiti. Totéž platí o všech podobných písemných zprávách, které majiteli vetešnické živnosti od soukromých osob docházejí.

2. Kontrola policie živnostenské. Živnostenské úřady první stolice jsou zavázány v obchodních místnostech vetešníků předsevzítí občasné revise; právě tak jsou orgánové živnostenských úřadů, pak povolání zeměpanství a místní policejní úřadové každý čas oprávněni dohlédati do obchodních místností vetešníků, nahlížeti do knih a vésti dozor nad provozováním obchodu, jakož i shledané nepřístojnosti odstraniti nebo dáti je odstraniti. Majitelé živnosti vetešnické jsou povinni svrchu zmíněným úředním osobám na požádání jejich podati vysvětlení dotýkající se jakkoli provozování obchodu jejich (nař. min. obch. a vn. ze dne 2. května 1884 č. 69 ř. z.).

3. Kontrola policie zdravotní. Vetešníci smí prodávati pouze zboží v dokonale čistém, řádném a ku potřebě se hodícím stavu, a nad tím mají bděti místní úřední revise a různé zlořády a nepřístojnosti buďtež ihned odstraněny a potrestány (výn. min. vnitra ze dne 19. ledna 1888 č. 23.067).

4. Přestupky těchto předpisů, pokud nemají průchodu již ustanovení zákona trestního, trestají se podle trestních nařízení řádu živn.

5. Rozsah živnosti vetešnické. Mezi živností tandlerskou a vetešnickou není jiného rozdílu nežli v pojmenování jejich (obch. a živn. komora v Linci, sb. Freye a Mareše č. 2392). Vetešník smí obchodovati starými opotřebovanými předměty všeho druhu pokud — jako na př. pro knihy a zbraně — není zvláštního omezení (obch. a živn. komora ve Vídni sb. Freye a Mareše č. 2393). Avšak tato živnostenská oprávněnost nesmí se nikterak vykládati v ten způsob, jako by obchod upotřebovanými předměty pouze vetešníkům příslušel a nesluší tudíž vyloučiti šmahem všechny

ostatní obchodníky. Není také žádného živnostenského předpisu, dle něhož by omezen byl živnostník na výrobu a odbyt novými předměty svého oboru, naopak panuje odedávna při jednotlivých výrobních odvětvích, ku př. při živnosti krejčovské, truhlářské, čalounické, obuvnické a zlatnické, obyčej spočívající na poměrech tržby (odbytu) a záležející o tom, že obchodníci opotřebované již předměty svého oboru buď místo placení přijímají za nové, nebo kupují za hotové, by pak je v jednotlivých případech jako materiálu ku zhotovení nového zboží (zlatnického) zpeněžili nebo spravené dále prodali.

Pokud se při tom dotýční živnostníci výhradně omezují na zboží svého oboru, nelze v tom spatřovati zasahování v živnostenské právo vetešníků (obch. a živn. komora v Praze, sb. Freye a Mareše č. 2394). Prodávati nové neupotřebované ještě zboží není vetešník oprávněn, bez rozdílu, koupil-li je z první nebo z druhé ruky (obch. a živn. komora v Liberci, sb. Freye a Mareše čís. 2396). Koupí a prodej starého železa — nezahrnuje v to obchod všemi kovovými potřebami — nelze považovati za živnost koncessovanou a zejména nikoli za živnost vetešnickou (rozh. soud. dv. spr. ze dne 10. března 1882 č. 483, sb. »Budwinski« čís. 1337). Obchod starým zlatým a stříbrným zbožím náleží v pojem živnosti vetešnické (obch. a živn. komora v Praze, sb. Freye a Mareše č. 2403). Vetešníci jsou oprávněni obchodovati upotřebovaným zbožím (obch. a živn. komora v Brně, sb. »Freye a Mareše« č. 2405). Obchod starými pytli, bednami, sudy a nepotřebným papírem jest považovati za svobodnou živnost (obch. a živn. komora v Praze, sb. Freye a Mareše č. 2407). Vetešnictví jest obchodní živností a proto nejsou vetešníci oprávněni po živnostensku předsebráti správký na předmětech ku prodeji určených (obch. a živn. komora ve Vídni, sb. Freye a Mareše č. 2410).

III. Obchod starožitnostmi.

Obchod starožitnostmi náleží ke svobodným živnostem; obchodník starožitnostmi není tudíž povinen vésti knihy. Obchod starožitnostmi nebyl proto zařaděn mezi živnosti koncessované, ježto nehledě k rozdílu této živnosti od živnosti vetešníků přimlouvá se za pojetí obchodníků starožitnostmi do živností svobodných také ta okolnost, že tito obchodníci jsou větším dílem protokolovanými kupci a jako takoví musí bez toho již knihy obchodní vésti. Tito obchodníci obchodují také všeobecně jen předměty vyšší ceny, stýkají se proto také se zvláštním druhem zákaznictva, tak že policejní dohled nutný při vetešnicích nelze při obchodech starožitnostmi ve stejném rozsahu na očích míti (výn. min. obch. ze dne 6. července 1886 č. 19.890).

Živnost zahradnická.

Živnost zahradnická náleží ke svobodným živnostem. Ačkoliv již i staří národové zakládali zahrady scuměrné podoby, přece jim zahradnictví bylo cizím. Výpravami Římanů rozšířilo se pěstování rostlin do Gallie, Německa, Britannie a na Pyrenejský poloostrov a také výpravami křížovými bylo mnoho nových kulturních rostlin zaneseno do severních krajín, kde zahradnictví zvláště ve klášterích pěstováno. Zakládání zahrad rozmohlo se nejvíce po objevení Ameriky; tu počaly se chovati ve sklenících rostliny z teplejších krajín, zvláště nejdůležitější rostliny lékařské a umělecké, čímž povstávaly botanické zahrady. Na poli zahradnictví zaujímá dnes Anglie prvé místo, potom Belgie, Francie a Holandsko. Také v Rakousku dosáhlo zahradnictví